

WWF *for a living planet*®

WWF Verdensnaturfonden

Svanevej 12
2400 København NV

Tlf. 35363635
Fax 35247868
wwf@wwf.dk
www.wwf.dk

Udenrigsministeriet

Asiatisk plads 2
1448 Kbh K

København, 5. august 2016

Høringssvar fra WWF vedr. udkast til Danmarks udviklingspolitiske og humanitære strategi – Verden 2030

WWF Verdensnaturfonden takker for muligheden for at give høringssvar på udkastet til regeringens nye udviklingspolitiske strategi.

I tillæg til de følgende kommentarer og anbefalinger tilslutter WWF sig også de høringssvar der er udarbejdet og indsendt i regi af Globalt Fokus og 92 gruppen.

Helt overordnet er det positivt at de nye 2030 verdensmål for bæredygtig udvikling står centralt i strategien. Det er dog vigtigt, at understrege at de 17 verdensmål er sammenhængende mål og, at der er stor risiko for ikke, at nå det overordnede mål om global bæredygtig udvikling hvis vi ikke kommer i mål med dem alle. Når der foretages 'tilvalg' og prioritering af nogle verdensmål frem for andre, **bør det derfor også i strategien vedstås, at Danmark har et ansvar for at bidrage til opnåelse af alle verdensmål, også dem hvor der måske ikke lige er kortsigtede danske egeninteresser.** Der bør i den forbindelse ses på hvordan vi kan bruge udviklingsbistanden til at forbedre os indenfor de mål, hvor Danmark ikke gør det godt (som Mål 12 og vores globale fodaftryk) i samspil med de nødvendige indsats på disse områder herhjemme under de relevante andre ministerier.

Strategien er ikke konsistent i brugen af begrebet bæredygtighed. Bæredygtig udvikling indeholder tre dimensioner – økonomisk, social, og miljømæssig – disse er balanceret i 2030 verdensmålene for bæredygtig udvikling, hvilket anerkendes i strategien på side 20. I strategien bruges til tider bæredygtig vækst og udvikling (e.g. midt på side 1), til tider bæredygtig, økonomisk udvikling og vækst (nederst s. 1). **WWF anbefaler, at strategien bruger begrebet bæredygtighed konsekvent, og at udvikling konsekvent inkluderes for at reflektere, at det er en udviklingsstrategi og ikke blot en vækststrategi.**

I det indledende afsnit af strategien står der, at det danske udviklingsarbejde skal bidrage til at realisere 2030 verdensmålene for bæredygtig udvikling. **WWF undrer sig derfor over, at bæredygtig udvikling ikke er nævnt i afsnittets anden paragraf,** hvorfor WWF anbefaler at denne centrale parameter inkluderes i teksten: "Udviklingssamarbejdet er fuldt integreret i Danmarks udenrigs- og sikkerhedspolitik og er rettet mod at gøre verden til et mere sikkert, frit, bæredygtigt, velstående og retfærdigt sted at vokse op for kommende generationer." (tilføjelse understreget).

for a living planet[®]

WWF mener ikke at udkastet til strategien i tilstrækkelig grad anerkender den vigtige sammenhæng mellem miljø og udvikling. Degradering af miljø og naturressourcer er i stigende grad en hæmmende faktor for fattigdomsbekæmpelse, langsigtet udvikling og økonomisk vækst i en række udviklingslande. Mennesker, der lever i fattigdom, er afhængige af naturen gennem landbrug, skovbrug og fiskeri, men miljøet er under hidtil uset pres fra klimaændringer, afskovning, forurening og overudnyttelse af naturressourcer. Når miljø- og klimaspørgsmål er en integreret del af udviklingsarbejdet, så sikrer vi befolkningers fødevarerikkerhed og sundhed, adgang til energi og mulighed for udvikling med initiativer til at beskytte havet, ferskvand og skove. Ikke mindst sikrer vi, at det ikke er fremtidige generationer, der skal betale for at genoprette de miljø-ødelæggelser som vore dages udviklingstiltag kan medføre. **Det er derfor meget kortsigtet at strategien slet ikke prioriterer de miljø relaterede verdensmål, som mål 15 (liv på land) og mål 14 (live under vand) i de fattige lande**, da opnåelsen af disse mål kan være med til at sikre livsgrundlaget for millioner af fattige mennesker.

Det tredje af de strategiske pejlemærker (Inklusiv, bæredygtig vækst og udvikling) i afsnit 2.1 har fokus på at Danmark skal investere i energi, vand, landbrug og fødevarer og andre områder i udviklingslandene. WWF undrer sig derfor over at de tilsvarende verdensmål kun er inkluderet som prioritet i transitions- og vækstøkonomier (i oversigten i figur 1). **WWF anbefaler at mål 6, 7, og 12 inkluderes som prioritet også i fattige stabile lande.** Mål 6 og 7 fordi adgang til rent vand og sanitet og bæredygtig energi er afgørende for fattigdomsreduktion, udvikling og vækst. Mål 12 fordi fokus på bæredygtig fødevarerproduktion samt forbrug i udviklingslande kan være med til på et tidligere stadie at modvirke de uholdbare produktions- og forbrugsmønstre og den øgede efterspørgsel på fossile brændstoffer og naturressourcer, som strategien sætter fokus på ift. transitions- og vækstøkonomier (afsnit 2.5. s. 7). Danmark har særlig viden, ressourcer og interesser ift. vand, energi og bæredygtig produktion og tidligere investeringer af danske udviklingsbistand i fattige og stabile udviklingslande indenfor disse områder har banet vejen for et øget handels- og investeringspotentiale i for eksempel i Kenya og Vietnam, som for sidstnævntes vedkommende sidenhen er rykket op i kategorien af transitions- og vækstøkonomier.

I afsnit 6.1 nævnes det, at erhvervslivet skal drive ansvarlig forretning, og at dette indebærer respekt for menneskerettighederne, som fastlagt i FN's retningslinjer for erhvervsliv og menneskerettigheder. WWF vil gerne påpege, at **udover FN's retningslinjer bør også de andre internationale rammeværk for ansvarlig forretning som er refereret i Danida Market Development Partnerships (DMDP) nævnes i strategien** (inkl. UN Global Compact, OECD guidelines for multinational enterprises and the ILO decent work agenda).

Afsnit 6.2 understreger, at Danmark vil arbejde for at skabe gunstige rammevilkår for privatsektor investeringer, herunder ansvarlige og inddragende samfundsinstitutioner og korruptionsbekæmpelse. Særligt korruptionsbekæmpelse fremhæves af private virksomheder og investorer som afgørende for deres engagement. I denne forbindelse spiller civilsamfundet en særlig rolle, fx ved at overvåge regeringsinstanser og ved generelt at skubbe på en bæredygtig og inkluderende udvikling i både fattige, stabile lande og i vækstøkonomier. **Civilsamfundets rolle ift. korruptionsbekæmpelse og inkluderende udvikling i både fattige, stabile lande og i**

WWF *for a living planet*[®]

vækstøkonomier, bør fremhæves i paragraffen om civilsamfundets rolle ifht. erhvervslivet i afsnit 3.2 side 11 og/eller i afsnit 6.2 side 21.

I afsnit 2.1 fremhæves, at det særligt er i Afrika og Mellemøsten, at befolkningstilvæksten lægger pres på naturressourcer og klima, det er dog først og fremmest Asien med dets allerede høje befolkningstal og høje befolkningstilvækst (i reelle tal), som presser naturressourcer og klima. Oveni er antallet af mennesker, der allerede er påvirket af klimaforandringerne i Asien meget højt, eksempelvis i lande som Myanmar, Vietnam og Bangladesh. **Strategiteksten bør reflektere udfordringerne i Asien mht. befolkningstilvækst, naturressourcer og klimaforandring.**

På vegne af WWF Verdensnaturfonden,

Jacob Fjalland
International programchef